

29.11.2017

Ärende/40

§ 444

Den av ledamoten Sirkku Ingervo väckta motionen om garanterad kvalitet i dagvården

HEL 2017-006099 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Sirkku Ingervo väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Bilagor

1 Ingervo Sirkku ym. valtuustoaloite Kvsto 17.5.2017 asia 25

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Sirkku Ingervo och 23 andra ledamöter föreslår i sin motion att man under fullmäktigeperioden inom småbarnspedagogiken bör eftersträva en ökning av den proportionella andelen av dem som innehar barnträdgårdsläroanställningar för att garantera kvaliteten. Målsättningen ska vara att det i varje barngrupp i ett daghem kalkylmässigt ska finnas två personer med barnträdgårdsläroanställning per person med barnskötaranställning. I motionen föreslås även att man ska understödja dem som utbildar sig till specialbarnträdgårdsläroare genom att bevilja lokal studieledighet och samtidigt kräva minst två års förbindelse att jobba vid Helsingfors stads daghem.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till fostrans- och utbildningssektorns utlåtande och konstaterar följande:

29.11.2017

Målsättningen är att barngrupperna bildas på så sätt att det i varje grupp ska finnas en barnträdgårdslärare som har helhetsansvaret för planeringen av barngruppens verksamhet, för genomförandet av planerna och målsättningarna samt för bedömningen och utvecklingen av verksamheten. Barnträdgårdsläraren ansvarar för att göra upp en plan för barnets småbarnspedagogik och för bedömning av hur planen genomförs. Lagen om småbarnspedagogik poängterar pedagogikens betydelse och samtidigt barnträdgårdslärarens pedagogiska ansvar.

Andelen barnträdgårdslärare av vårdpersonalen och den pedagogiska personalen i dimensioneringen av barngrupper uppgår till 39 % inom den finsk- och svenskspråkiga småbarnspedagogiken. Andelen barnträdgårdslärare ska enligt en förordning uppgå till 33,3 % av vårdpersonalen och den pedagogiska personalen, så Helsingfors har aningen fler barnträdgårdsläranställningar än vad som förutsätts i förordningen.

Det är utmanande att rekrytera barnträdgårdslärare och specialbarnträdgårdslärare. Just nu finns det ca 40 lediga platser som barnträdgårdslärare i Helsingfors och mycket få behöriga sökande.

Studieplatserna för barnträdgårdslärare vid universiteten räcker inte till för huvudstadsregionens behov. Eftersom folkmängden växer under de närmaste åren i huvudstadsregionen och en del av barnträdgårdspersonalen går i pension, ökar behovet av personal i daghemmen.

Barnträdgårdsläraren har en betydande funktion inom småbarnspedagogiken och varje barngrupp behöver en barnträdgårdslärare. För att det i varje barngrupp ska finnas en barnträdgårdslärare som uppfyller behörighetskraven behövs det ca 250 fler medarbetare. Dessutom behövs det hela tiden barnträdgårdslärare på viss tid som vikarier.

Stadsdirektören bestämde 2010 att de barnträdgårdslärare som specialiserar sig kan få full löneförmån (100 % av den ordinarie lönen) under högst fyra månader. Beslutet gäller högst fram till 31.12.2020. En förutsättning är att behöriga barnträdgårdslärare inte är tillgängliga på grund av brist på arbetskraft eller av andra orsaker. Personen ska ha arbetat för staden oavbrutet i minst sex månader innan arbetsledigheten inleds. Personen ska förbinda sig att betala tillbaka löneförmånerna för den tiden för arbetsledigheten om personen efter den arbetsfria tiden inte vill arbeta som specialbarnträdgårdslärare eller av personliga orsaker ber om avsked eller blir avskedad från stadens tjänst under den tid som återbetalningsvillkoret gäller. Återbetalningsvillkoret gäller i två år efter att arbetsledigheten har upphört.

Under 2017 har man riktat särskilda anslag på 1,3 miljoner euro till den finska småbarnspedagogiken på basis av positiv särbehandling.

29.11.2017

Ärende/40

Anslaget har utnyttjats för att öka den pedagogiska kompetensen, anställa mer personal och utveckla verksamheten på daghem och i lek-parker i de områden där riskfaktorerna för utslagning bland barn och familjer är stora. Anslaget har även använts för att ändra barnskötaranställningar till barnträdgårdsläroanställningar och för att ändra barnträdgårdsläroanställningar till specialbarnträdgårdsläroanställningar. Med anslaget har man även anställt extra personal. Även i dessa situationer är det en utmaning att få personal som uppfyller behörighetskraven.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Bilagor

1 Ingervo Sirkku ym. valtuustoaloite Kvsto 17.5.2017 asia 25

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 20.11.2017 § 1065

HEL 2017-006099 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sirkku Ingervon aloitteen loppuun käsitellyksi.

13.11.2017 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.08.2017 § 23

Postadress

PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

29.11.2017

Ärende/40

HEL 2017-006099 T 00 00 03

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Varhaiskasvatustilain mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Helsingissä tavoitteena on, että lapsiryhmät muodostetaan siten, että jokaisessa ryhmässä on lastentarhanopettaja. Kokonaisvastuu lapsiryhmän toiminnan suunnittelusta, toiminnan suunnitelmallisuuden ja tavoitteellisuuden toteutumisesta sekä toiminnan arvioinnista ja kehittämistä on lastentarhanopettajalla.

Varhaiskasvatustilain korostaa pedagogiikan merkitystä ja samalla lastentarhanopettajan pedagogista vastuuta. Lastentarhanopettajat, lastenhoitajat ja muu varhaiskasvatuksen henkilöstö suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa yhdessä. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laadinnasta ja toteutumisen arvioinnista päiväkodeissa vastaa henkilö, jolla on lastentarhanopettajan kelpoisuus.

Helsingin suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa oli 31.5.2017 tilanteessa 1 593 lastentarhanopettajan ja 2 510 lastenhoitajan työtehtävää. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa oli samana ajankohtana 122 lastentarhanopettajaa ja 192 lastenhoitajaa. Lapsiryhmämitoituksessa olevien lastentarhanopettajien osuus hoito- ja kasvatushenkilöstöstä on suomen- ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa 39 %. Asetuksen mukainen lastentarhanopettajien määrä on 33,3 % hoito- ja kasvatushenkilöstöstä, joten Helsingissä on hieman enemmän lastentarhanopettajien vakansseja kuin asetus edellyttää.

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on 169 erityislastentarhanopettaja hoito- ja kasvatushenkilöinä. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on tällä hetkellä 9 erityislastentarhanopettajaa, joista vain neljällä on erityislastentarhanopettajan tutkinto.

Vakinaisista lastentarhanopettajista suurin osa ovat vanhamuotoisen opistokoulutuksen saaneita. Sosiaalialan koulutuksen saaneita lastentarhanopettajia on vajaa kolmannes.

Lastentarhanopettajien ja erityislastentarhanopettajien rekrytointi on haastavaa. Tällä hetkellä Helsingissä on 43 lastentarhanopettajan vakinaista paikkaa avoinna ja päteviä hakijoita ei ole juuri lainkaan.

Yliopistojen lastentarhanopettajan koulutuspaikkamäärät eivät riitä vastaamaan pääkaupunkiseudun tarvetta. Tällä hetkellä lastentarhanopetta-

jista noin 20 prosentilla on varhaiskasvatuksen kandidaatin koulutus, joka on sama määrä kuin vailla vaadittavaa koulutusta olevat lastentarhanopettajat. Erityslastenlastentarhanopettajista 23 % ei ole vaadittavaa koulutusta. Lainsäädännön mukaan pyrimme aina palkkaamaan kelpoisen henkilön.

Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on erityisen suuri puute koulutuksen saaneista lastenhoitajista. Lastenhoitajien vakansseista vain 80% on pystytty vakinaistamaan.

Väestö kasvaa lähivuosina koko pääkaupunkiseudulla samalla kun suuret ikäluokat ovat jäämässä eläkkeelle, jotka yhdessä tarkoittavat lisääntyvää henkilökuntatarvetta päiväkoteissa.

Aloitteessa mainittu lastentarhanopettajien määrä on lapsen kehityksen ja oppimisen kannalta olennainen asia. Lastentarhanopettajan rooli on merkityksellinen varhaiskasvatuksen antamisessa, jonka vuoksi jokaiseen lapsiryhmään tarvitaan lastentarhanopettaja. Tämän hetkinen vakinaisten lastentarhaopettajien tarve on noin 250 työntekijää, jotta meillä on kelpoiset lastentarhanopettajat jokaisessa lapsiryhmässä. Lisäksi tarvitsemme jatkuvasti määräraikaisia lastentarhanopettajia toimi-

maan vakinaisten lastentarhanopettajien työvapaiden sijaisina. Lastentarhanopettajien koulutuspaikkoja tulee lisätä huomattavasti, jotta voimme järjestää pedagogista toimintaa lain edellyttämällä tavalla.

Kaupunginjohtajan päätös vuodelta 2010 tarjoaa erityislasterhanopettajaksi pätevoityville henkilöille täydet virka- tai työvapaa-ajan palkkaedut (100% varsinaisesta palkasta) enintään neljän kuukauden ajalta. Päätös on voimassa enintään 31.12.2020 saakka.

Henkilön tulee olla työskennellyt kaupungin palveluksessa ennen virka- tai työvapaan alkamista yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta. Henkilö sitoutuu maksamaan kaupungille takaisin saamansa virka- tai työvapaa-ajan palkkaedut, jos hän ei virka- tai työvapaan jälkeen suostu työskentelemään kaupungin tarjoamassa erityislasterhanopettajan tehtävässä tai jos hän omasta syystä eroaa tai erotetaan kaupungin palveluksesta takaisinmaksuehdon ollessa voimassa. Takaisinmaksuehto on voimassa kaksi vuotta virka- tai työvapaan päättymisestä. Edellä mainittuun viitaten Helsinki tukee erityislasterhanopettajaksi pätevoitymistä.

Suomenkieliseen varhaiskasvatukseen on vuonna 2017 kohdennettu positiivisen diskriminaation perusteella myönnetty erillismäärärahaa 1,3 miljoonaa euroa. Määrärahaa on käytetty pedagogisen osaamisen lisäämiseen, lisähenkilöstön palkkaamiseen sekä päiväkotien ja leikkipu-

29.11.2017

istojen toiminnan kehittämiseen alueilla, joissa lasten ja perheiden syrjäytymisen riskitekijät ovat suuret.

Määrärahalla on muutettu lastenhoitajien vakansseja lastentarhanopettajien vakansseiksi 49 ja lastentarhanopettajien vakansseja erityislastentarhanopettajiksi seitsemän (yhteensä 56 vakanssia). Haasteena näissäkin tapauksissa on ollut koulutetun henkilökunnan saaminen. Tämän lisäksi määrärahalla on palkattu lisähenkilökuntaa 26 henkilöä, joista erityisavustajia 6, lastenhoitajia 5, lastentarhanopettajia 6, erityislastentarhanopettajia 7 ja leikkipuistoihin kaksi sosiaalihojaajaa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pasi Brandt, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi